

Journal of Recreation and Tourism Research

Journal home page: www.jrtr.org

ISSN:2148-5321

DOI: 10.31771/jrtr.2019.18

YEREL HALKIN REKREASYONEL ETKİNLİKLERE KATILIMINI ENGELLEYEN FAKTÖRLER: GİRESUN İLİ ÖRNEĞİ

Nazik ÇELİKKANAT^a Gül ERKOL BAYRAM^b Ali Turan BAYRAM^c

^a Giresun Üniversitesi, Bulancak Kadir Karabaş U. B.Y.O., Giresun, Türkiye (nazik.celikkanat@giresun.edu.tr)

^b Sinop Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Sinop, Türkiye (gulerkol@sinop.edu.tr)

^c Sinop Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Sinop, Türkiye (alibayram@sinop.edu.tr)

ARTICLE HISTORY

Received:

19.02.2019

Accepted:

23.03.2019

Anahtar Kelimeler:

Yerel halk
Rekreasyon
Giresun

Keywords:

Local people
Recreation
Giresun

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, yerel halkın rekreasyonel etkinliklere katılım engellerinin belirlenmesidir. Araştırmanın amacı doğrultusunda, Giresun İlinde yaşayan 387 kişiye anket uygulanmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler kullanılarak dağılım, frekans, t testi, ANOVA analizi yapılmıştır. Analizler sonucunda, yerel halkın cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve hane aylık gelir durumuyla; boş zaman engelleri boyutlarının bir kısmı ile anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Buna göre, erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre boş zaman etkinliklerinde daha fazla bilgi eksikliği yaşadığı, çalışan katılımcıların çalışmayanlara oranla daha fazla zaman eksikliği yaşadığı, 25 ve altındaki yaş grubundaki katılımcılar para alt boyutunu diğer yaş gruplarına göre daha fazla engel olarak gördüğü ve 56 yaş ve üstü katılımcılar ise zaman alt boyutunu diğer yaş gruplarına oranla daha az engel olarak gördüğü, üniversite eğitimi alan katılımcıların ulaşım alt boyutundan diğer eğitim seviyelerine göre daha az etkilendiği, 2000 ve altında hane aylık geliri olan katılımcıların para ve sosyal çevre alt boyutunda, 2001-4000 TL hane aylık geliri olan katılımcıların ise bilgi eksikliği ve ulaşım alt boyutunda diğer gelir gruplarına göre daha fazla katılım engeli olarak gördüğü sonuçlarına ulaşılmıştır.

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the obstacles in participation of the local people in recreational activities. For the purpose of this study, three hundred and eighty seven local people in the city of Giresun took part in the survey. The obtained data of the survey was used to analyze distribution, frequency, t-test and ANOVA. The results of the analysis show that there are significant differences between the local people's gender, age, the level of education, household income and dimensions of leisure time barriers. According to analysis, it was concluded that male participants had greater lack of information than female participants, working participants had less time than those who didn't work, the participants who were within the age group of 25 and below perceived the sub dimension of money as a bigger barrier in comparison to other age groups, the participants who were 56 and over perceived the time sub-dimension as a lesser obstacle, the participants who had university education were less influenced by transportation sub-dimension than those with other educational levels, the participants whose monthly household income was 2,000TL or below were influenced by finance and social environment sub-dimension, the participants who had a monthly household income of between 2,001-4,000TL considered lack of information and transportation sub-dimension as a barrier to participate in comparison to other income levels.

*Sorumlu Yazar: Nazik ÇELİKKANAT

E posta: nazik.celikkanat@giresun.edu.tr

GİRİŞ

Boş zaman zihinsel bir tutum olarak, yükümlülüklerden kurtulmayı ve özgür olmayı ifade etmektedir (Butler, Hall ve Jenkins, 1998, s.3). Bir başka tanıma göre boş zaman bireyin, hayata dair zorunlu görev ve sorumluluklarını yerine getirdikten sonra, özgürce kullanabileceği, kendine ayırdığı bir zaman dilimi şeklinde tanımlanmaktadır (Karaküçük ve Akgül, 2016, s.14). Rekreasyon ise boş zaman sırasında gerçekleştirilen somut aktiviteler veya boş zamanın fiziksel ve psikolojik faydalarını elde etmek olarak görülmektedir (Özdemir, Güçer ve Karaküçük, 2016, s.328). Diğer bir ifade ile insanoğlu günlük yoğun iş temposu, monoton hayat tarzı ve çevresel etkilerden olumsuz etkilenen beden ve ruh sağlığını tekrar elde etmek, ayrıca zevk ve haz almak, kişisel doyum sağlamak amacıyla, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan kendisine ait boş zamanda, isteğe bağlı ve gönüllü olarak, bireysel veya grup dahilinde yaptığı etkinliklere rekreasyon adı verilmektedir (Hacıoğlu, Gökdeniz ve Dinç, 2017, s.27).

Rekreasyon sayesinde boş zamanın olumsuz kullanımdan kaynaklanan sorunları engellemek veya en az indirmek, olumlu kullanımını sağlayarak kişisel ve toplumsal gelişim sağlamak mümkündür (Hazar, 2009, s.8). Aynı zamanda rekreasyonel faaliyetler bireye, fiziksel gelişme, sağlıklı olma ve boş zamanları en iyi şekilde değerlendirme fırsatı da vermektedir (Koçyiğit ve Yıldız, 2014, s.213). Rekreasyon etkinliklerine katılan bireyin sosyal, psikolojik ve fiziksel faydalar elde ettiği birçok araştırmacı tarafından ele alınmıştır. Önder (2003) tarafından Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin rekreasyonel eğilim ve taleplerini belirlemeye yönelik 652 öğrenci üzerinde uyguladığı çalışmada rekreasyonel etkinliklerin öğrenciler üzerinde sağlık ve sosyalleşme yönünden olumlu katkısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ardahan ve Yerlisu Lapa (2011)'nin bisiklet kullanıcıları ve yürüyüşçülerin doğa sporu yapma nedenleri ve elde ettikleri faydaları belirlemeye yönelik 341 kişi üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada bireylerin, açık alan rekreasyon etkinliklerine katılarak kendilerini daha mutlu, rahatlamış, daha sağlıklı ve güçlü hissettiklerini ayrıca yeni kişilerle tanışarak yeni şeyler öğrendikleri sonucuna ulaşılmıştır. Tütüncü ve diğerleri (2011)'in Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerinin rekreasyon faaliyetlerine katılımını etkileyen unsurları belirlemek amacıyla 946 öğrenci üzerinde uyguladığı çalışmanın sonucunda kişinin kendini sağlıklı, enerjik, ve yetkin hissetmesi bu faaliyetlere katılımı etkileyen en önemli unsur olarak ortaya çıkmıştır.

Şehirlerde günlük hayatı etkileyen çeşitli faktörlerin etkisiyle bunalan insanın ruhsal sıkıntılarından kurtulabilmesi, bedenlen ve ruhen güçlenerek hayata bağlanabilmesinin yollarından birisi rekreasyon aktivitelerine katılımdır (Türkmen ve diğerleri, 2013, s.2141). Rekreasyon aktivitelerine katılım, bireylerin fiziki ve zihinsel açıdan dinlenebilmesi için önemli olduğu gibi, bölgenin/ülkenin gelişmişlik düzeyini gösteren bir unsurdur (Kara, Demirci ve Kocaman, 2008, s.78). Bu nedenle, yerel halkın rekreasyon etkinliklerine katılımını engelleyen unsurların belirlenmesi ve kentten kaynaklanan engellerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Bireylerin veya toplumun rekreasyonel faaliyetlere katılabilmesi ya da katıldıkları rekreasyon faaliyetlerini nitelikli olarak gerçekleştirebilmesi için birtakım kriterlerin oluşması gerekmektedir. Bu kriterlerden en önemli olanları ise zaman, yeterli ekonomik güç, rekreasyon faaliyetlerinin yapılabileceği alanların varlığı ve bu alanların fonksiyonelliğidir (Sevil, 2013, s.18; Karaküçük ve Akgül, 2016, s.94).

Rekreasyon etkinliklerine katılımı engelleyen faktörler birçok araştırmacı tarafından ele alınmıştır. Demirel ve Harmandar (2009)'in Dumlupınar, Sakarya ve Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 235 üniversite öğrencisine uyguladığı çalışmanın sonuçlarına göre katılımcıların, boş zaman aktivitelerine katılımdaki en büyük engel olarak sosyal ortam ve bilgi eksikliği, bunu ise tesis/hizmet/ulaşım ve birey psikolojisi faktörlerinin takip ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Paslı ve Harbalıoğlu (2014)'nin Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nde 387 öğrenciye uyguladığı çalışmanın sonucunda öğrencilerin rekreasyonel aktivitelerine katılamama nedenleri olarak en çok beraber katılacak ve öğretecek kimsenin olmamasının yanı sıra arkadaşlarının rekreatif etkinliklere katılmaktan hoşlanmaması tespit edilmiştir. Karaçar ve Paslı (2014)'nin Çankırı Karatekin Üniversitesi Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı öğrencilerinin rekreasyonel eğilimleri ve rekreasyonel etkinliklere katılımına engel olan faktörleri belirlemeye yönelik 135 öğrenci üzerinde uyguladıkları çalışmanın sonuçlarına göre ankete katılanların rekreasyonel aktivitelerine katılımını engelleyen faktörler tesis donanımının ve ihtiyaca yönelik tesislerin yetersiz olması olarak belirlenmiştir. Kurar ve Baltacı (2014)'nin Alanya halkının boş zaman değerlendirme alışkanlıklarını belirlemeye yönelik 116 kişiye anket uygulamışlardır. Halkın, Alanya'da bulunan kamu ve özel sektöre ait

rekreasyon alanlarındaki hizmetlerden memnun olmadığı saptanmıştır. Türker, Ölçer ve Aydın (2016)'ın Safranbolu yerel halkının serbest zaman değerlendirme alışkanlıklarını tespit etmeye yönelik 429 kişi üzerinde uyguladıkları çalışmada, yerel halkın serbest zaman faaliyetlerine katılamama nedenleri olarak; faaliyetlere katılabilecekleri arkadaşlarının olmaması, Safranbolu'da yapılacak faaliyetlerin yetersiz olması ve serbest zaman değerlendirme alışkanlığının olmaması sonucuna ulaşılmıştır. Öztürk ve Tecimen (2017)'in Çankırı halkının boş zaman değerlendirme alışkanlıklarını belirlemeye yönelik 394 kişiye uyguladıkları çalışmaya göre katılımcıların %51,3'ünün Çankırı'daki rekreasyon alanlarını yetersiz olarak değerlendirdikleri tespit edilmiştir.

Bu çalışmanın amacı, Giresun ilinde yaşayan yerel halkın rekreasyonel etkinliklere katılım engellerinin belirlenmesidir. Boş zaman ve rekreasyon faaliyetlerine katılımı engelleyen unsurların belirlenmesi, daha sağlıklı rekreasyon plan ve politikalarının oluşturulmasına kaynaklık edebilecektir.

YÖNTEM

Araştırmanın evrenini Giresun ilinde yaşayan yerel halk oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılması zaman, maliyet ve kontrol güçlüklerinden dolayı zor olduğundan örneklem alma yoluna gidilmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2018 yılında Giresun nüfusu 453 bin 912 olarak belirlenmiştir. Evren içerisinden örneklem büyüklüğü tablodan (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004) ± 0.05 örneklem hatası ile 383 olarak belirlenmiş ve yerel halka 387 adet anket uygulanmıştır. Yerel halka dağıtılan anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 7 ifade (cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, çalışma durumu, ortalama hane aylık gelir durumu, Giresun ilinde yaşama süresi) yer almaktadır. İkinci bölümde yerel halkın kentteki rekreasyonel etkinliklere katılımlarını engelleyebileceği kabul edilen bazı ifadelerin yer aldığı sorulara yer verilmiştir. Karaküçük ve Gürbüz (2007) tarafından “Boş Zaman Engelleri Ölçeği-28”, 28 Madde ve 8 alt boyuttan (zaman, tesis, ulaşım, arkadaş eksikliği, bilgi eksikliği, para, kentsel koşullar ve sosyal çevre) oluşmaktadır. Ölçekteki maddeler, “Hiç Etkilemez (1)”, “Etkilemez (2)”, “Kararsızım (3)”, “Etkiler (4)” ve “Çok Etkiler (5)” şeklinde 5’li Likert tipi ölçek üzerinde değerlendirilmektedir.

Güvenirlilik analizi için birçok yöntem geliştirilmiştir. Güvenirlilik analizi için bu yöntemlerin kullanımında ölçülecek konuya ilişkin ölçekteki soru sayısının $k > 20$ ve denek sayısının $n > 50$ fazla olmasına dikkat edilmelidir. Güvenirlilik katsayısı, 0 ile 1 arasında değerler alır ve bu değerler 1’e yaklaştıkça güvenirlilik artmaktadır (Ural ve Kılıç, 2013, s.280). Güvenirlilik katsayıları boş zaman engelleri maddeleri için 0,902 bulunmuştur. Hesaplanan güvenirlilik sonucunun oldukça güvenilir çıktığı söylenebilir.

İstatistiksel veri analizi programına aktarılan verilere ilk olarak betimsel istatistik yöntemlerinden olan frekans analizi uygulanmıştır. Frekans analizi sonucunda araştırmaya katılanların demografik özelliklerine göre frekans ve yüzde dağılımları tablolandırılmıştır (Tablo 1). Araştırmaya katılan yerel halkın, Boş Zaman Engelleri ile ilgili tutumlarına yönelik yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerine yer verilmiştir (Tablo 2). Araştırmaya katılan yerel halkın, boş zaman engelleri algılamalarının demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için t testi (iki gruba karşılaştırmak için) ve ANOVA (ikiden fazla gruba karşılaştırmak için) testi uygulanmıştır (Tablo 3a-3b).

BULGULAR VE TARTIŞMA

Tablo 1’de araştırmanın örneklem grubunu oluşturan 387 katılımcının bireysel özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları yer almaktadır.

Tablo 1. Yerel Halkın Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Değişkenler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	139	35,9
	Erkek	248	64,1
Yaş	25 yaş ve altı	98	25,3
	26-40 yaş arası	183	47,3
	41-55 yaş arası	64	16,5
	56 yaş ve üzeri	42	10,9
Medeni Durum	Bekâr	137	35,4
	Evli ve çocuksuz	38	9,8
	Evli ve çocuklu	202	52,2
	Diğer	10	2,6
Eğitim Düzeyi	İlkokul	43	11,1
	Ortaokul	44	11,4
	Lise	155	40,1
	Önlisans	61	15,8
	Lisans	65	16,8
	Lisansüstü	19	4,9
Çalışma Durumları	Çalışıyor	264	68,2
	Çalışmıyor	123	31,8
Hane Aylık Gelir (TL)	2000 ve altı	77	19,9
	2001-4000 arası	193	49,9
	4001-6000 arası	76	19,6
	6001 ve üzeri	41	10,6
Giresun'da Yaşama Süresi	10 yıl ve altı	59	15,2
	11-20 yıl arası	68	17,6
	21 yıl ve üzeri	260	67,2
TOPLAM		387	100,0

Tablo 1'de görüldüğü üzere, araştırmanın örneklem grubunu oluşturan 387 kişinin %35,9'unu kadınlar, %64,1'ini de erkekler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan yerel halkın yaş dağılımları incelendiğinde, %47,3'lük oran ile en fazla katılımcının “26-40 yaş” aralığı, en az katılımcının ise %10,9'luk oran ile “56 yaş ve üzeri” grubundan olduğu görülmektedir. Katılımcıların %35,4'ü “bekâr”, %9,8'i “evli ve çocuksuz”, %52,2'si “evli ve çocuklu”, %2,6'sı ise “diğer” (boşanmış, nişancı vb.) grubunda olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca katılımcıların %11,1'i “ilkokul”, %11,4'ü “ortaokul”, %40,1'i “lisans”, %15,8'i “önlisans”, %16,8'i “lisans” ve %4,9'u lisansüstü mezundur. Katılımcıların % 68,2' si çalışmakta, %31,8'i çalışmamaktadır. Gelir durumları incelendiğinde, %49,9'luk oran ile en fazla katılımcının “2001-4000 TL” aralığı, en az katılımcının ise %10,6'lık oran ile “6001 TL ve üzeri” gelir düzeyine sahip olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcıların ikamet ettikleri yıllar incelendiğinde, %67,2 ile en fazla katılımcının “21 yıl ve üzeri”, en az katılımcının ise %15,2 ile “10 yıl ve altı” olarak Giresun'da ikamet ettiği söylenebilir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Yerel Halkın, Boş Zaman Engelleri İle İlgili Tutumlarına Yönelik Yüzde, Frekans, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

İFADELER	Dağılım	Hiç Etkilemez	Etkilemez	Kararsızım	Etkiler	Çok Etkiler	\bar{x}	s.s.
1.Kentteki iş/çalışma zamanımın yoğunluğu	f	39	49	27	180	92	3,61	1,25
	%	10,1	12,7	7,0	46,5	23,8		
2.Kentteki etkinlik zamanlarının uymaması	f	26	56	35	197	73	3,60	1,14
	%	6,7	14,5	9,0	50,9	18,9		
3.Kentteki tesislerin kalitesiz olması	f	17	51	36	200	83	3,72	1,07

	%	4,4	13,2	9,3	51,7	21,4		
4.Kentteki tesislerin yetersiz olması	f	15	41	34	208	89	3,81	1,02
	%	3,9	10,6	8,8	53,7	23,0		
5.Kentteki bu tür tesislerin bakımsız veya kötü olması	f	16	44	63	169	95	3,73	1,07
	%	4,1	11,4	16,3	43,7	24,5		
6.Kentteki tesislerin ilgilendiğim etkinliklere uygun olmaması	f	23	48	58	185	73	3,61	1,10
	%	5,9	12,4	15,0	47,8	18,9		
7.Kentteki tesislerin çok kalabalık olması	f	47	102	50	135	53	3,11	1,27
	%	12,1	26,4	12,9	34,9	13,7		
8.Kentteki tesislerin eve uzak olması	f	40	114	29	131	73	3,21	1,32
	%	10,3	29,5	7,5	33,9	18,9		
9.Kentteki ulaşım olanaklarının yetersiz olması	f	51	99	35	130	72	3,18	1,35
	%	13,2	25,6	9,0	33,6	18,6		
10.Kentteki ulaşım zamanının uzak olması	f	58	106	35	134	54	3,05	1,33
	%	15,0	27,4	9,0	34,6	14,0		
11.Modern toplu taşımacılığın olmaması	f	66	94	33	131	63	3,08	1,38
	%	17,1	24,3	8,5	33,9	16,3		
12.Kentteki arkadaşlarımın zamanının olmaması	f	44	104	69	136	34	3,03	1,19
	%	11,4	26,9	17,8	35,1	8,8		
13.Kentte katılacak kimsenin olmaması	f	41	116	54	140	36	3,03	1,20
	%	10,6	30,0	14,0	36,2	9,3		
14.Kentteki arkadaşlarımın bu tür etkinliklere katılmak istememesi	f	41	119	72	128	27	2,95	1,15
	%	10,6	30,7	18,6	33,1	7,0		
15.Kentteki bu tür etkinliklere nerede katılabileceğim hakkında bilgimin olmaması	f	18	91	44	167	67	3,44	1,16
	%	4,7	23,5	11,4	43,2	17,3		
16.Kentte bu tür etkinliklerin nasıl yapılacağını öğretecek kimsenin olmaması	f	22	103	53	140	69	3,33	1,20
	%	5,7	26,6	13,7	36,2	17,8		
17.Kentte bu tür etkinlikler hakkında yeterli bilgilendirmenin (yayının) olmaması	f	11	81	44	165	86	3,60	1,12
	%	2,8	20,9	11,4	42,6	22,2		
18.Kentteki üyelik, tesis kullanım vb. gibi ücretlerin çok yüksek olması	f	31	92	37	129	98	3,44	1,30
	%	8,0	23,8	9,6	33,3	25,3		
19.Kentte etkinliklere katılabilmek için gerekli malzemelerin fiyatlarının çok yüksek olması	f	36	62	46	143	100	3,54	1,28
	%	9,3	16,0	11,9	37,0	25,8		
20.Kentteki ulaşım ücretlerinin yüksek olması	f	53	91	35	127	81	3,23	1,37
	%	13,7	23,5	9,0	32,8	20,9		
21.Kent ortamının kalabalık ve gürültülü olması	f	39	107	42	142	57	3,18	1,26
	%	10,1	27,6	10,9	36,7	14,7		
22.Kent yaşantısının aşırı stresli olması	f	27	87	46	161	66	3,39	1,20
	%	7,0	22,5	11,9	41,6	17,1		
23.Kent yaşamının çok yorucu olması	f	27	85	34	178	63	3,42	1,19
	%	7,0	22,0	8,8	46,0	16,3		
24.Kentte kendini güvende hissetmemek	f	73	81	42	128	63	3,06	1,39
	%	18,9	20,9	10,9	33,1	16,3		
25.Kentte temiz, sessiz ve yeşil bir çevrenin olmaması	f	119	47	34	135	52	2,88	1,49
	%	30,7	12,1	8,8	34,9	13,4		
26.Kentteki otopark alanlarının yetersiz olması	f	44	51	36	158	98	3,55	1,30
	%	11,4	13,2	9,3	40,8	25,3		

27.Aile veya iş çevresinin etkinliklere katılımlara engel oluşturması	f	31	94	65	150	47	3,22	1,17
	%	8,0	24,3	16,8	38,8	12,1		
28.Kentteki yaşam çevresi veya sosyal çevrenin tutucu olması	f	56	107	79	97	48	2,93	1,26
	%	14,5	27,6	20,4	25,1	12,4		

Ankete katılan yerel halkın, boş zaman engelleri ile ilgili tutumlarını belirlemeye yönelik ifadelerde en çok katıldıkları ifade olarak 3,81 aritmetik ortalama ile “Kentteki tesislerin yetersiz olması” ifadesi vardır. Bu ifadeyi sırayla “Kentteki bu tür tesislerin bakımsız veya kötü olması ($\bar{x}=3,73$)”, “Kentteki tesislerin kalitesiz olması ($\bar{x}=3,72$)” ifadeleri takip etmektedir. Yerel halk tarafından en az katıldıkları ifade ise, 2,88 aritmetik ortalama ile “Kentte temiz, sessiz ve yeşil bir çevrenin olmaması” ifadesidir (Tablo 2).

Tablo 3a. Araştırmaya Katılan Yerel Halkın, Boş Zaman Engelleri Tutumlarının Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Değişken	Gruplar	TESİS			ULAŞIM			KENTSEL KOŞULLAR			ARKADAŞ EKSİKLİĞİ		
		Ort . \bar{X}	ss.	Fark	Ort . \bar{X}	ss.	Fark	Ort . \bar{X}	ss.	Fark	Ort . \bar{X}	ss.	Fark
Cinsiyet	Erkek	3.51	0.95	t= -	3.22	1.15	t=	3.27	0.93	t= ,449	3.04	1.05	t= ,552
	Kadın	3.64	0.81	1,512 p= ,131	3.08	1.13	1,175 p= ,241	3.23	0.84	p= ,654	2.98	1.05	p= ,581
Çalışma Durumu	Çalışıyor	3.64	0.80	t=	2.98	1.17	t= -	3.20	0.87	t= -	3.04	1.04	t=
	Çalışmıyor	3.51	0.98	1,382 p= ,168	3.45	0.99	3.820 p= ,000*	3.34	0.86	1,393 p= ,165	2.91	1.07	1,149 p= ,251
Yaş	25 yaş ve altı	3.60	0.76	F=	3.30	0.98	F=	3.24	0.83	F= ,591 P= ,621	3.00	1.04	F=
	26-40 yaş	3.63	0.83	P= ,110	3.00	1.18	P= ,088	3.21	0.87		3.11	1.02	P= ,086
	41-55 yaş	3.69	0.92		3.31	1.20		3.38	0.85		2.93	1.08	
	56 yaş ve üstü	3.30	1.13		3.01	1.13		3.21	0.99		2.66	1.11	
Medeni Durum	Bekâr	3.67	0.79	F=	3.24	1.04	F= ,819	3.21	0.87	F= ,274	3.07	1.06	F= ,595
	Evli, Çocuksuz	3.67	0.74	1,149 P= ,329	3.13	1.16	P= ,484	3.25	0.84	P= ,844	3.07	0.86	P= ,619
	Evli, Çocuklu	3.55	0.91		3.07	1.20		3.26	0.89		2.93	1.07	
	Diğer	3.24	1.28		2.87	1.15		3.45	0.64		3.16	1.11	
Eğitim Düzeyi	İlkokul	3.52	1.11	F=	3.34	1.15	F=	3.31	0.94	F= ,407	2.62	1.26	F=
	Ortaokul	3.41	1.13	1,711	3.45	1.11	2,319	3.32	0.83	P= ,844	3.01	0.93	1,416
	Lise	3.54	0.82	P= ,131	3.20	1.12	P= ,043*	3.26	0.88		3.09	0.98	P= ,217
	Önlisans	3.62	0.72		2.88	1.22		3.19	0.87		3.03	1.07	
	Lisans	3.78	0.64		2.93	0.97		3.23	0.79		3.01	1.03	
	Lisansüstü	3.91	0.87		2.85	1.35		3.03	1.01		2.98	1.16	
Hane Aylık Gelir	2000 ve altı	3.41	1.04	F=	3.26	1.00	F=	3.25	0.89	F=	3.18	1.07	F=
	2001-4000	3.68	0.83	1,813	3.30	1.15	5,929	3.32	0.86	1,354	2.97	1.06	1,135
	4001-6000	3.57	0.70	P= ,144	2.77	1.09	P= ,001*	3.11	0.84	P= ,256	2.99	0.90	P= ,335
	6001 ve üstü	3.61	0.94		2.75	1.20		3.14	0.91		2.84	1.18	

*p<0,05

Tablo 3b. Araştırmaya Katılan Yerel Halkın, Boş Zaman Engelleri Algılamalarının Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Değişken	Gruplar	BİLGİ EKSİKLİĞİ			PARA			SOSYAL ÇEVRE			ZAMAN		
		Ort . X	ss.	Fark	Ort . X	ss.	Fark	Ort . X	ss.	Fark	Ort . X	ss.	Fark
Cinsiyet	Erkek	3.67	0.98	t= 2,963 p= ,003*	3.54	1.22	t= 1,751 p= ,081	3.16	1.08	t= 1,187 p= ,236	3.55	1.20	t= -,727 p= ,467
	Kadın	3.34	1.05		3.32	1.12		3.03	1.04		3.64	1.08	
Çalışma Durumu	Çalışıyor	3.43	1.09	t= -,738 p= ,461	3.28	1.20	t= - 3,171 p= ,002*	2.97	1.05	t= - 2,822 p= ,005*	3.85	1.01	t= 6,068 p= ,000*
	Çalışmıyor	3.51	0.90		3.66	1.03		3.30	1.03		3.09	1.19	
Yaş	25 yaş ve altı	3.36	0.94	F= ,414 P= ,743	3.70	1.03	F= 4,227 P= ,006*	3.27	1.03	F= 1,731 P= ,160	3.39	0.97	F= 7,895 P= ,000*
	26-40 yaş	3.48	1.08		3.20	1.20		3.02	1.05		3.83	1.10	
	41-55 yaş	3.53	1.09		3.52	1.19		3.06	1.06		3.67	1.16	
	56 yaş ve üstü	3.50	1.00		3.38	1.06		2.89	1.07		3.02	1.24	
Medeni Durum	Bekâr	3.48	0.99	F= ,598 P= ,616	3.56	1.14	F= 2,605 P= ,052	3.15	1.09	F= ,513 P= ,673	3.58	1.05	F= 1,229 P= ,299
	Evli, Çocuksuz	3.35	1.01		3.01	1.31		3.11	1.08		3.75	1.08	
	Evli, Çocuklu	3.45	1.08		3.35	1.12		3.03	1.03		3.63	1.17	
	Diğer	3.83	0.77		3.66	1.14		2.85	1.17		3.00	1.35	
Eğitim Düzeyi	İlkokul	3.44	1.28	F= ,956 P= ,445	3.50	1.13	F= 1,731 P= ,126	3.08	1.04	F= ,502 P= ,775	3.33	1.42	F= 2,210 P= ,053
	Ortaokul	3.65	1.13		3.67	1.14		3.20	1.13		3.68	1.32	
	Lise	3.37	0.97		3.48	1.11		3.08	1.04		3.49	1.08	
	Önlisans	3.62	1.03		3.17	1.26		3.17	0.97		3.88	1.00	
	Lisans	3.46	0.90		3.32	1.17		2.93	1.07		3.82	0.95	
	Lisansüstü	3.29	1.20		2.98	1.17		2.94	1.27		3.42	0.97	
Hane Aylık Gelir	2000 ve altı	3.43	0.97	F= 4,169 P= ,006*	3.62	1.03	F= 9,102 P= ,000*	3.34	0.99	F= 2,838 P= ,038*	3.44	1.07	F= 1,811 P= ,145
	2001-4000	3.62	1.02		3.59	1.10		3.07	1.07		3.65	1.14	
	4001-6000	3.16	1.07		2.99	1.25		2.98	1.10		3.78	0.99	
	6001 ve üstü	3.30	1.05		2.87	1.13		2.79	0.92		3.37	1.33	

*p<0,05

Yapılan t testi sonucuna göre araştırmaya katılan katılımcıların Boş Zaman Engelleri Ölçeği'nin bilgi eksikliği alt boyutuna ilişkin puanları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Diğer alt boyutlarda ise katılımcıların çalışma durumlarında anlamlı herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan katılımcıların Boş Zaman Engelleri Ölçeği'nin ulaşım, para, sosyal çevre ve zaman alt boyutlarına ilişkin puanları çalışma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu fark ise ulaşım, para ve sosyal çevre alt boyutunda çalışmayan katılımcılardan kaynaklandığı görülmektedir. Zaman alt boyutunda ise çalışan katılımcılar çalışmayanlara oranla daha fazla zaman eksikliği yaşadığı söylenebilir.

Katılımcıların medeni durumları ile Boş Zaman Engelleri Ölçeği alt boyutlarında ise istatistiksel açıdan herhangi anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Araştırmaya katılan katılımcıların Boş Zaman Engelleri Ölçeği'nin ulaşım alt boyutu katılımcıların eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Üniversite eğitimi alan katılımcılar ulaşım alt boyutundan diğer eğitim seviyelerine göre daha az etkilendikleri söylenebilir.

Araştırma incelendiğinde araştırmaya katılan katılımcıların Boş Zaman Engelleri Ölçeği'nin ulaşım, bilgi eksikliği, para ve sosyal çevre alt boyutlarına ilişkin puanları hane halkı gelire göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. 2000 ve altı hane aylık geliri olan katılımcıların, para ve sosyal çevre alt boyutunda, 2001-4000 TL hane aylık geliri olan katılımcıların ise bilgi eksikliği ve ulaşım alt boyutunda diğer gelir gruplarına göre daha fazla katılım engeli olarak görmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yerel halkın rekreasyonel etkinliklere katılımını engelleyen faktörlerin belirlenmesine yönelik yapılan bu çalışmada demografik özellikler ile boş zaman engelleri alt boyutları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmaya katılan katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%84,8) Giresun ilinde 10 yıldan fazla süredir bu ilde yaşamaktadır.

Giresun ilinde kentteki tesislerin yetersiz olması, kentteki tesislerin bakımsız veya kötü olması, kentteki tesislerin kalitesiz olmasının yanı sıra kentteki çalışma zamanlarının yoğunluğu, etkinlik zamanlarının uymaması ve etkinlikler hakkında yeterli bilgi verilmemesi yerel halkın boş zaman engeli olarak gördüğü nedenler olarak söylenebilir.

Etkinlikler hakkında yeterli bilgi verilmemesinin nedenlerinin araştırılması gerekmektedir. Çünkü bu eksiklik araştırma sonuçlarında erkekler tarafından kadınlara oranla boş zaman etkinliklerine katılımı engel olarak görülmektedir.

Çalışan katılımcıların iş yerinde geçirdikleri zamandan dolayı boş zaman etkinliklerine katılım gösteremedikleri ön görülmektedir. Çalışanların çalışmayanlara oranla daha az boş zamanı olduğunu varsaysak bile Giresun ilinde çalışanlara yönelik boş zaman etkinliklerinin planlanmasının faydalı olacağı söylenebilir.

Çalışmada geliri diğer katılımcılara göre düşük olan katılımcıların paranın boş zaman etkinliklerine katılım sağlanmasında engel olarak görmektedir. Bu sonuca yönelik ücretsiz ya da düşük ücretli boş zaman etkinliklerinin planlanması etkinliklere olan katılımı artıracığı öngörülebilir. Ayrıca çalışmada aylık hane geliri 2001- 4000 TL olan katılımcıların bilgi eksikliği ve ulaşımı engel olarak gördükleri sonucuna da varılmıştır. Bilgi eksikliğini ortadan kaldırmak için yoğun tanıtım, reklam ve halka ilişkiler faaliyetlerinin yürütülmesi önerilmektedir. Özellikle belirli saatlerden sonra toplu ulaşımın olmaması ulaşım sıkıntısı yarattığı söylenebilir, bu engelin kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Giresun'da yerel halkın boş zamanlarında daha fazla etkinliğe katılımının sağlanmasının ve etkinlikten duyacakları memnuniyetlerinin artırılması için çalışma kapsamında belirtilen boş zaman engellerinin kaldırılması şehrin kalkınmasına sosyal ve ekonomik yönden de olumlu etki yapacaktır.

KAYNAKÇA

- Ardahan, F. ve Yerlisu Lapa, T. (2011). Açık Alan Rekreasyonu: Bisiklet Kullanıcıları ve Yürüyüşçülerin Doğa Sporunu Yapma Nedenleri ve Elde Ettikleri Faydalar, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1): 1327-1341.
- Butler, R., Hall, C. M. ve Jenkins, J. (1998). *Tourism and Recreation in Rural Areas*, (Edited by: Butler, R., Hall, C. M. ve Jenkins, J.), John Wiley&Sons Ltd: England.
- Demirel, M. ve Harmandar, D. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Etkinliklere Katılımlarında Engel Oluşturabilecek Faktörlerin Belirlenmesi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1): 838-846.
- Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A. ve Dinç, Y. (2017). *Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi*, Detay Yayıncılık: Ankara.
- Hazar, A. (2009). *Rekreasyon ve Animasyon*, Detay Yayıncılık: Ankara.
- Kara, A., Demirci, A. ve Kocaman, S. (2008). Şehir Coğrafyası Açısından Bir Araştırma: İstanbul'un Açık Rekreasyon Alanlarının Değerlendirilmesi, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 18: 76-95.
- Karaçar, E. ve Paslı, M. M. (2014). Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Rekreasyonel Eğilimleri ve Rekreasyonel Etkinliklere Katılımına Engel Olan Faktörler, *Turizm Akademik Dergisi*, 01: 29-38.
- Karaküçük, S. ve Akgül, B. M. (2016). *Rekreasyon, Rekreasyon ve Çevre*, Gazi Kitabevi: Ankara.
- Karaküçük, S. ve Gürbüz, B. (2007). *Rekreasyon ve Kent(li)leşme*, Gazi Kitabevi: Ankara.
- Koçyiğit, M. ve Yıldız, M. (2014). Yerel Yönetimlerde Rekreasyon Uygulamaları: Konya Örneği, *International Journal of Science Culture and Sport*, 2: 211-223.

- Kurar, İ. ve Baltacı, F. (2014). Halkın Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları: Alanya Örneği, *International Journal of Science Culture and Sport*, 2: 39-52.
- Sevil, T. (2013). Boş Zaman ve Rekreasyon: Kavram ve Özellikleri, (Editör: Serdar Kocaekşi), Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi, Anadolu Üniversitesi Yayınları: Eskişehir.
- Önder, S. (2003). Selçuk Üniversitesi Öğrencilerinin Rekreasyonel Eğilim ve Taleplerinin Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma, *S.Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi*, 17(32): 31-38.
- Özdemir, A. S., Güçer, E. ve Karaküçük, S. (2016). Rekreasyon ve Turizm, (Editör: Suat Karaküçük), Rekreasyon Bilimi, Gazi Kitabevi: Ankara.
- Öztürk, Y. ve Tecimen, M. (2017). Halkın boş zaman değerlendirme alışkanlıkları: Çankırı örneği. *Yönetim, Ekonomi Ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 1-14.
- Paslı, M. M. ve Harbalıoğlu, M. (2014). Factors Hindering University Students from the Participation in Recreational Activities and Trends, *International Journal of Research In Social Science*, 4(3): 37-44.
- Türker, N., Ölçer, H. ve Aydın, A. (2016). Yerel Halkın Serbest Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları: Safranbolu Örneği, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1): 49-62.
- Türkmen, M., Kul, M., Genç, E. ve Sarıkabak, M. (2013). Konaklama İşletmesi Yöneticilerinin Rekreasyon Algı ve Tutumlarının Değerlendirilmesi: Batı Karadeniz Bölgesi Örneği, *Turkish Studies*, 8(8): 2139-2152.
- Tütüncü, Ö., Aydın, İ., Küçükusta, D., Avcı, N. ve Taş, İ. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyon Faaliyetlerine Katılımını Etkileyen Unsurların Analizi, *Spor Bilimi Dergisi*, 22(2): 69-83.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2013). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS İle Veri Analizi*, Detay Yayıncılık: Ankara.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Detay Yayıncılık: Ankara.
- TÜİK (2018). <http://tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=kategorist> (Erişim Tarihi: 7.03.2019).